

Asia: VN/10920/2025

Opiskelija-asuntojen korkotuen muutokset

Nykytila, tavoitteet, keino ja vaikutukset

Tässä voitte halutessanne esitellä itsenne/organisaationne

Lapin ammattikorkeakoulu (Lapin AMK) on pohjoisen Suomen korkeakoulu, joka toimii Kemissä, Rovaniemellä ja Torniossa. Se tarjoaa työelämälähtöistä koulutusta ja tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa (TKI) arktisessa toimintaympäristössä. Lapin AMK kouluttaa asiantuntijoita muun muassa tekniikan, sosiaali- ja terveysalan, liiketalouden, matkailun ja luonnonvara-alan tehtäviin. Korkeakoulun toiminta perustuu arvoihin: luottamus, ennakkoluulottomuus ja yhteisöllisyys. Kansainvälisyys, verkko-opetus ja jatkuva oppiminen ovat keskeinen osa sen strategiaa.

Mikä on käsityksenne opiskelija-asuntojen valtiontuen nykytilasta ja tarpeista yleisesti ja erityisesti omalla alueellanne?

Lapin ammattikorkeakoulu kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esitysluonnoksesta opiskelija-asuntojen korkotuen muutoksista.

Lapin ammattikorkeakoulun ja Lapin yliopiston opiskelijamäärät ovat kasvaneet viime vuosina, ja kehityksen ennakoidaan jatkuvan. Opiskelija-asuntojen tarjonta ei ole pysynyt kasvun tahdissa, ja Rovaniemellä on jo havaittavissa asuntopula sekä vapaarahoitteisten asuntojen vuokrien nousua. Tämä vaikeuttaa opiskelijoiden mahdollisuuksia keskittyä opintoihin ja heikentää alueen vetovoimaa korkeakouluopiskelijoille. Erityisryhmien investointiavustuksen leikkaus on käytännössä pysäyttänyt opiskelija-asuntorakentamisen. Investointiavustus on ollut elintärkeä opiskelija-asuntohankkeiden käynnistämiseksi, sillä yleishyödyllisillä toimijoilla ei ole varoja oman pääoman osuuden kattamiseen ilman avustusta.

Mitä haluatte lausua yleisesti esitysluonnoksen tavoitteista ja ehdotettavasta keinosta?

Lakiesityksen mukainen korkotukilainan enimmäismäärän nosto 100 prosenttiin on erittäin tärkeä ja kannatettava muutos. Se mahdollistaa opiskelija-asuntohankkeiden käynnistämisen tilanteessa, jossa investointiavustusta ei ole saatavilla. Muutos on välttämätön, jotta kasvaneeseen opiskelija-asuntokysyntään voidaan vastata myös Lapissa. Vuokrantasaus erityisryhmien investointiavustusta saaneiden ja pelkällä korkotukilainalla rahoitettujen kohteiden välillä on välttämätön muutos. Näin

korkeampi vuokra ei koidu yksin uuden, kokonaan korkotukilainalla rahoitetun kohteen asukkaiden maksettavaksi, vaan vaikutus tasaantuu koko asuntokantaan.

Mitä haluatte lausua esitysluonnoksen vaikutusarvioinnista taikka täydentää tai korjata siinä?

Opiskelijoiden siirtyminen yleisestä asumistuesta opintotuen asumislisään 1.8.2025 alkaen tarkoittaa monelle opiskelijalle tuntuvaa leikkausta kuukausittaiseen toimeentuloon. Opiskelijoiden on entistä vaikeampi saada rahat riittämään vuokranmaksuun ilman työssäkäyntiä tai suurempia opintolainaeriä, mikä voi hidastaa valmistumista. SOA:n laskelmien mukaan investointiavustuksen poistuminen ja korvautuminen 100% korkotukilainalla nostaisi alkuvuokraa 11–12 %. Vaikka vuokrantasaus lieventää vaikutusta, on tärkeää seurata vuokrien kehitystä ja varmistaa, että opiskelija-asuntojen vuokrat pysyvät kohtuullisina ja tukevat opiskelijoiden toimeentuloa.

Pykäläluonnokset

Kommenttinne 4 §:n muutosluonnoksesta

-

Kommenttinne 19 a §:n luonnoksesta

-

Kommenttinne 37 §:n muutosluonnoksesta

-

Kommenttinne voimaantulosta ja siirtymäsäännöksen luonnoksesta

Kannatamme lakiesityksen keskeisiä muutoksia:

- Korkotukilainan enimmäismäärän nosto 100 prosenttiin hyväksytyistä kustannuksista
- Vuokrantasausmahdollisuuden laajentaminen
- Käyttövelvoite: Asuntoja tulee käyttää opiskelijoiden vuokra-asuntoina vähintään 20 vuoden ajan
- Hakijan taloudellisen aseman ja maksukyvyn arviointi on perusteltua

Lakimuutos on erittäin tarpeellinen ja tervetullut siltaratkaisu, mutta pidemmällä aikavälillä olisi tärkeää palauttaa erityisryhmien investointiavustuksen myöntövaltuus tasolle, jolla sitä riittäisi myös opiskelija-asuntohankkeisiin. Tämä tukisi opiskelija-asuntotuotannon pitkäjänteistä kehittämistä ja varmistaisi kohtuuhintaisen asumisen mahdollisuudet Lapin opiskelijoille.

Muuta

Tähän voitte kirjoittaa muut kommenttinne asiasta

Lakiesitys vastaa Lapin ammattikorkeakoulun näkökulmasta akuuttiin tarpeeseen turvata opiskelija-asuntojen rakentaminen ja perusparantaminen. Kannatamme esitystä ja korostamme tarvetta seurata vuokrien kehitystä sekä palauttaa investointiavustukset tulevaisuudessa. Korostamme myös kohtuuhintaisten asuntojen merkitystä opiskelijoiden hyvinvoinnille ja alueen korkeakoulujen elinvoimalle.

Lahdenkauppi Juha-Pekka
Lapin ammattikorkeakoulu